

**Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д. Ушинського»**

Кафедра музичного мистецтва і хореографії

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

**ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ТА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З
ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ
«МЕТОДОЛОГІЯ І МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕНЬ МИСТЕЦТВА ТА
МИСТЕЦЬКОЇ ПЕДАГОГІКИ »**

**Для здобувачів спеціальності В6 Перформативні мистецтва, ОПП
«Хореографія» другого (магістерського) рівня вищої освіти**

ОДЕСА 2026

Укладач: *Реброва Олена Євгенівна*, доктор педагогічних наук, професор, директор навчально-наукового інституту музичного і перформативного мистецтва та соціокультурних практик

Затверджено вченою радою Університету Ушинського. Протокол від 25 червня 2026 року №15.

Реброва, О. (2026). Методичні рекомендації до самостійної роботи та практичних занять з освітнього компоненту «Методологія і методи досліджень мистецтва та мистецької педагогіки». Для здобувачів спеціальності В6 Перформативні мистецтва. ОПП Хореографія. Одеса. ПНПУ імені К.Д. Ушинського. 25 с.

Рецензенти:

Мартинюк Т.В., доктор мистецтвознавства, педагогічних наук, професор, завідувач кафедри мистецької освіти і візуально-музичних практик Університету Григорія Сковороди в Переяславі;

Степанова Л.В., кандидат педагогічних наук, доцент завідувач кафедри музичного мистецтва і хореографії Д.З. «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д.Ушинського».

Методичні рекомендації розроблено відповідно робочої програми ОК «Методологія і методи досліджень мистецтва і мистецької педагогіки» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності В6 Перформативні мистецтва, спеціалізації Хореографія. Зміст програми та методичних рекомендацій урахує концепцію загальної методології науки, її дослідницького інструментарію та досліджень в галузі мистецтвознавств, зокрема, хореографічного мистецтва.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	4
Опорний конспект лекцій	9
Технологічна карта дисципліни	14
Індивідуальні навчально-дослідні завдання	19
Критерії оцінювання	21
Рекомендовані джерела інформації	24

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Мета навчальної дисципліни: Викладання навчальної дисципліни «Методологія і методи досліджень культурології, мистецтва та педагогіки мистецтва» для здобувачів вищої освіти за другим (магістерським) рівнем ОПП Хореографія, спеціальності В6 Перформативні мистецтва, спеціалізації Хореографія, що є майбутніми фахівцями в галузі культури і мистецтва та мистецької освіти, ставить за мету забезпечення здатності здобувачів розв'язувати складні завдання і проблеми мистецько-освітнього процесу на основі науково-дослідницької підготовки; володіння знаннями наукової методології дослідження явищ культури, мистецтва, мистецької педагогіки та освіти, теоретичних та емпіричних методів дослідження мистецько-освітнього процесу з урахуванням його специфіки в хореографії; практичного використання методології і методів наукового дослідження мистецької педагогіки.

Вивчення навчальної дисципліни «Методологія і методи досліджень культурології, мистецтва та мистецької педагогіки» здійснюється паралельно з вивченням таких освітніми компонентів, як: «Теорія і методика викладання хореографічних дисциплін у закладах вищої освіти», «Основи наукової комунікації іноземною мовою», «Міждисциплінарні та поліхудожні основи хореографічної творчості».

Дозвіл на використання ІІІ: здобувачам вищої освіти дозволено використання генеративних інструментів штучного інтелекту (ІІІ) для виконання письмових робіт, наукових досліджень та інших завдань. Однак робота повинна містити оригінальні висновки, аналіз та критичне осмислення.

Можливість перезарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті Мета: Ця можливість надається для сприяння індивідуальним освітнім траєкторіям, визнання попереднього досвіду

Очікувані програмні результати навчання

ПРН01. Організовувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для провадження педагогічної, адміністративно-

управлінської, балетмейстерської, науково-дослідної діяльності в сфері хореографії.

ПРН2. Адаптуватися та діяти в новій ситуації, пов'язаній з роботою за фахом, генерувати нові ідеї задля вирішення проблемних ситуацій.

ПРН05. Вміти аргументувати, упорядковувати факти, аналізувати, порівнювати, класифікувати, робити висновки у процесі науково-дослідної діяльності.

ПРН06. Виявляти тенденції та перспективи розвитку хореографічної культури у процесі аналітичного осмислення подій та фактів минулого та сучасності.

ПРН07. Виявляти дослідницькі, балетмейстерські, організаційні, педагогічні проблеми у процесі фахової діяльності, причини їх виникнення, розробляти програми їх вирішення.

ПРН08. Застосовувати методологію наукових досліджень у процесі аналізу феноменів хореографічної культури.

ПРН12. Сприяти різнобічному розвитку здобувачів освіти, використовуючи мистецько-педагогічний потенціал хореографічного мистецтва.

Відповідно до зазначених програмних результатів навчання
здобувач вищої освіти

знає:

- основні напрями науково-дослідницької діяльності у галузі культури і мистецтва, мистецької освіти з урахуванням спеціалізованих концептуальних, методологічних засад, сучасних наукових підходів щодо міждисциплінарних досліджень;
- основний дослідницький інструментарій для дослідження явищ культури, мистецтва, що відповідають науковим галузям культурології та мистецтвознавства;
- методологічний аспект досліджень у галузі мистецтвознавства та хореології, а також хореографічно-педагогічного контенту мистецької педагогіки;

- теоретичні методи дослідження, особливості та специфіки їх застосування у дослідженнях мистецтва та мистецької освіти;
- емпіричні методи дослідження відповідно до завдань дослідження мистецтва та мистецької освіти (у разі потреби);
- інструментарій методичного характеру задля творчого розвитку майбутніх танцюристів.

вміє:

- застосовувати отримані знання в науково-дослідницькому процесі у галузі мистецтва та хореографічної освіти;
- застосовувати теоретико-методологічні основи мистецтвознавства в творчій балетмейстерській діяльності;
- спостерігати, аналізувати і пояснювати отримані теоретичні данні та результати спостережень, узагальнювати висновки;
- планувати науково-дослідну роботу в галузі мистецтва та мистецької освіти;
- презентувати результати науково-дослідницької роботи, виступити у дискусіях на наукових конференціях, написати тези, статтю, виступити з доповіддю;
- проектувати застосування дослідницьких результатів на освітній та творчий процес у галузі хореографічного мистецтва;
- планувати творчий проєкт, добирати лексику задля якісного розкриття творчої ідеї засобами мистецтва танцю.

Здобувачі, які використовують ІІІ для допомоги у виконанні завдань, зобов'язані:

- у передмові зазначити факт використання ІІІ у роботі.
- пояснити як саме ІІІ допоміг у створенні тексту (генерація ідей, перевірка фактів, формулювання висновків).
- пояснити, які частини тексту були створені за допомогою ІІІ і в яких аспектах вносено власні корективи

Процедура визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті Перезарахуванню підлягають лише ті результати навчання (знання, вміння), які відповідають програмним результатам навчання або змісту навчальних тем дисципліни «Методологія і методи досліджень культурології, мистецтва та мистецької педагогіки».

**ОПАНОВУЮЧИ ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЗДОБУВАЧ ПОВИНЕН ДОТРИМУВАТИСЯ ПРИНЦИПІВ
АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ:**

- сумлінно, вчасно й самостійно (крім випадків, які передбачають групову роботу) виконувати навчальні завдання, завдання проміжного та підсумкового контролю;
- бути присутнім на всіх навчальних заняттях, окрім випадків, викликаних поважними причинами;
- ефективно використовувати час на навчальних заняттях для досягнення навчальних цілей, не марнуючи його на зайві речі;
- сумлінно виконувати завдання з самостійної роботи, користуватися інформацією з надійно перевірених джерел, опрацьовувати запропоновані та додаткові літературні джерела та Інтернет-ресурси.
- у випадках, коли здобувач освіти бездумно використовує контент ІІІ, не докладаючи зусиль для його аналізу, викладач не зараховує (оцінка 0) роботу, з дозволом повторного виконання завдання.

ОПОРНИЙ КОНСПЕКТ ЛЕКЦІЙ

Модуль 1. Методологічні основи досліджень у галузі культури, мистецтва і мистецької освіти

Тема 1. Особливості методології досліджень у галузі культури і мистецтва; актуальність теми дослідження та проблеми академічної культури

Наука як пізнавальний процес та творча діяльність охоплює різні галузі знань, зокрема й культуру, мистецтва, мистецьку освіту, художню творчість. Переважно, зазначена проблематика досліджень відповідає науковій галузі знань – мистецтвознавство та культурологія. Разом з тим, навчання мистецтву – є важлива складова соціокультурного розвитку суспільства. А це актуалізує наукову проблематику мистецької педагогіки, зокрема, й методики навчання мистецтву. Отже, дослідницька проблематика мистецтвознавства та мистецької педагогіки можуть бути інтегровані в межах певних досліджень, що надає характер останнім як міждисциплінарний.

Кожна наукова галузь ґрунтується на своїй методології. Методологія досліджень охоплює сутність наукових концепцій, наукових підходів, у на яких ґрунтується певне дослідження. Існує спільність та розбіжність методології мистецтва, культури та мистецької освіти, наявними є їх взаємозв'язки та науково-дослідницька координація. Об'єкти та предмети досліджень зазначених галузей знань є відміненою. Якщо у мистецтвознавстві коло наукового апарату відповідає виключно проблемам еволюції мистецтва, його стилів, жанрів, засобів втілення образних універсалів та феноменів, їх історичних, етнокультурних бібліографічних чинників чинників тощо, то у мистецькій педагогіці, освіті важливими є коло проблематики, що відбивається у науковому апараті дослідження, за змістом якого є безпосередньо вплив мистецтва та розвиток, виховання, навчання особистості, та методи, що оптимізують цей процес.

Важливо враховувати поліпарадигмальність науково-дослідної діяльності в галузі мистецтва та мистецької освіти. Разом з тим, усвідомлювати, що мистецтвознавство та його методологія об'єктивується є межах теоретичних досліджень, натомість дослідження мистецької педагогіки переважно мають експериментальний характер.

Тема 2. Хореографічне мистецтва як предмет наукового дослідження

Проблематика і розвиток хореографічного мистецтва як предмет наукового дослідження також спостерігається за двома напрямком: мистецтвознавчому, що розглядає різноманітні аспекти мистецтва танцю, та опанування мистецтва танцю, танцювальною культурою, методиками навчання (мистецько-педагогічний напрямок).

Серед проблем мистецтвознавчого характеру: особливості наукової діяльності та проблематика досліджень в хореографії, місце та роль хореографічної культури у соціокультурному просторі, історичні аспекти і новітні тенденції та перспективні напрямки розвитку хореографії.

Застосування

Хореографія як предмет наукової галузі може охоплювати як історичні, так і стильові, формоутворювальні аспекти, а також проблематику синтезу мистецтва, інтеграції мистецтв як особливості саме хореографії. Особливості наукової діяльності та проблематика досліджень в хореографії. Поєднання наукового дослідження, хореографічної творчості та хореографічної педагогіки.

Варто звернути увагу на актуальність дослідницької проблематики для творчого проєкту. Актуальними є аспекти втілення образних, творчих ідей в композиційну конву, у лексику танцю того або того стилю; розглядається етноментальний потенціал хореографії, її полікультурні, транскультурні спекти та сучасні функції у суспільстві.

До зазначеної теми варто віднести роботи з науковими джерелами. Які допоможуть обрати та актуалізувати тему дослідження. Робота з науковими джерелами, пошук та обробка інформації потребують певних умінь. Обґрунтування актуальності, логіка та доведеність педагогічного, розвивального потенціалу мистецьких творів та його вплив на індивідуально-творчий розвиток особистості – це той вектор, який може бути задіяний

певною мірою і в творчому проєкті, але як допоміжний засіб розкриття поставлених завдань та досягнення мети.

Визначення атрибутів образної сфери мистецького твору, зокрема хореографічної постановки в координатах наукового-дослідницького тезаурусу – найбільш широким проблемним колом питань для дослідження.

Модуль 2. Теоретичні методи дослідження та їх застосування в магістерському творчому проєкті з хореографії

Тема 3. Загальнонаукові теоретичні методи дослідження

Класифікація мислення як основа класифікації загальнонаукових методів дослідження стає основою створення певного поєднання теоретичних методів в групі. Типи мислення, які полягають в основі цього процесу: логічне та образне мислення, мають свій прояв у художній діяльності та у наукових дослідженнях. Йдеться про операції мислення в мистецькій творчості та науковому пізнанні. Сутність та особливості технічного, наукового, художнього мислення визначається через прояв їх в певних галузях знань.

Технічне мислення спрямоване на розв'язання різних технічних завдань. Наукове мислення спрямоване на розв'язання теоретичних, наукових завдань.

Художнє мислення виявляється у виконанні завдань художнього зображення особливостей дійсності, зокрема людей, їх життя, суспільних і виробничих відносин.

Разом з тим, загальнонауковими є теоретичні методи дослідження. Теоретичні методи дослідження – це також методи, що відображають по суті операції мислення. Класифікація таких методів: індукція, дедукція; аналіз, синтез; порівняння, класифікація; абстрагування, моделювання. Ця класифікація є загальновизнаною. Але класи методів мають свою функціональну особливість.

Методами логічного пізнання є: індукція, дедукція, аналіз, синтез.

- Індукція: від окремих фактів до загального висновку, коли дослідник на основі зібраних конкретних фактах та прикладів та робить певне узагальнення і правила, отже формулювати висновок як закономірність чи тенденцію.

- Дедукція: від загального правила, думки до окремого випадку, коли крізь призму загального надається характеристики конкретного.

- Аналіз: поділ цілого предмета на окремі частини з метою визначення сутності кожної та її ролі в цілісному процесі.

- Синтез: поєднання окремих частин у єдине ціле., що переважно здійснюється після аналізу ви збираєте всі деталі разом і бачите повну картину.

Методами систематизації та узагальнення можна вважати порівняння і класифікацію.

- Порівняння: зіставлення двох або більше об'єктів з метою визначення рис схожості та відмінності. Але варто порівнювати феномени, поняття тощо у спільному напрямку та за спільними рисами.

- Класифікація: розподіл предметів на групи за важливими ознаками, які також є спільними. Таким чином, утворюється певна система, в якій кожний елемент відіграє свою роль. Разом з тим, може бути класифікація штучною, де елемент не буде відігравати суттєвий вплив на цілісну систему. Наприклад, перелік прізвищ учасників групи.

Методи абстрактного мислення та теоретичного моделювання

- Абстрагування: процес відмови від другорядних властивостей предмета з метою докладного дослідження основної властивості.

- Моделювання: створення іншого об'єкту на заміну реального — моделі, здійснюється з метою докладного вивчення властивостей реального. Нерідко для цього використовують саме наочну модель (рисунок, схема тощо).

Нестандартні класифікації мислення: конвергентне, дивергентне та ін. Дослідницький потенціал творчого мислення балетмейстера, хореографа та викладача хореографічних дисциплін – цей феномен ґрунтується на поєднанні

кількох типів мислення, зокрема, образного та кінестетичного, композиційного та асоціативного, інтеграційного та поліхудожнього.

Тема 4. Застосування теоретичних методів дослідження у галузі мистецтва та мистецької педагогіки

Застосування методів під час роботи з науковими джерелами – є обов’язковим процесом академічної доброчесності. Група теоретичних методів спрямована на роботу з науковими джерелами, концепціями, поняттями, їх визначеннями. Наукова етика, оформлення цитування та спирання на наукові джерела здійснюється за певними правилами, зокрема, й за допомогою парафраз. Для опанування і прояснення коректного цитування варто звернутися до пояснень APA стилю оформлення наукових джерел.

У межах дослідження визначаються ключові поняття та розкривається їх сутність, саме на основі застосування теоретичних методів.

Науковий апарат дослідження також формулюється на основі опрацьованої наукової літератури та узагальнення практичного досвіду, у разі потреби. Останнє здійснюється переважно в емпіричних практиках і методичних дослідженнях.

Застосування теоретичних методів в дослідженні мистецьких явищ, жанрово-стильової та емоційно-образної атрибуції мистецьких творів в контексті педагогіки мистецтва має свою специфіку в залежності від виду художньої творчості. Аналіз феноменів хореографічної культури також здійснюється на основі теоретичних методів, зокрема, аналітичного характеру. Застосовуються також методи моделювання. Наприклад, сценографія танцю є і засобом фіксації танцю, і може бути наочним методом його теоретичного моделювання.

Обґрунтування, упорядковування фактів, аналіз, порівняння, класифікація, формулювання висновків теоретичного або історичного характеру є найбільш застосованими теоретичними методами у дослідження в галузі культури і мистецтва.

Тема 5. Дослідницькі методи мистецтвознавства та культурології

Теоретичне або історичне дослідження в галузі культури і мистецтва.

Група методів мистецької компаративістики: порівняльно-історичний, аналітико-феноменологічний, структурно-функціональний.

Групу системно-структурних методів: системний, аналітичний, структурно-функціональний.

Група методів оцінювання мистецьких творів: жанровий, стильовий.

Група герменевтико-семіотичних методів: семіотичний (розшифрування смислів і значень знаків і символів мистецьких творів); контекстний; інтерпретаційний.

Група культурно-історичних методів: системно-історичний, історико-культурологічний, історико-біографічний, історико-типологічний; аналітичне осмислення подій та фактів минулого та сучасності.

Тема 6. Дослідження педагогічного потенціалу хореографічного мистецтва та його застосування у хореографічно-постановочній діяльності

Сутність педагогічного аналізу хореографічних творів передбачає визначення культурологічної, історичної, ментальної основи хореографічного образу. Творчий проєкт в хореографії має свою художньо-освітню спрямованість, на яку також можна звертати увагу в описовій частині дослідження. Вона не буде основною, але розкриття художньо-творчого потенціалу хореографічного образу, творчої ідеї має суттєве соціокультурне значення.

Практична реалізація застосованих теоретичних методів дослідження хореографії в балетмейстерській постановочній діяльності хореографа та керівника хореографічним колективом завжди має елементи наукового пошуку. Мистецько-педагогічний потенціал хореографії, його дослідження та застосування в різнобічному розвитку особистості – є однією з основних проблем дослідницького характеру. Навіть якщо дослідження з хореографічного творчого проєкту в магістерській роботі присвячено проблематиці, що переважно торкається мистецтвознавства, вплив створеної

композиції, її ідеї завжди несе в собі певний педагогічний потенціал, оскільки впливає на глядача та формує його уяву і образне мислення.

Художньо-творчий проєкт у контексті навчально-дослідницької діяльності охоплює такі види діяльності здобувача освіти: балетмейстерська, організаційна, художньо-управлінська, педагогічна.

ТЕХНОЛОГІЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Форма організації на занятті	Обов'язкове практичне завдання	Термін виконання
Тема 1. Особливості методології досліджень у галузі культури і мистецтва; актуальність теми дослідження та проблеми академічної культури <i>Семінар «Актуальні проблеми культури, мистецтва, мистецької та хореографічної освіти»</i>	<i>Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком та технікою спілкування з III</i> 1. Які проблеми існують в галузі культури і мистецтва, які з них зв'язані з мистецькою педагогікою. 2. Що входить до змісту галузі знань В «Культура, мистецтво і гуманітарні науки»? 3. Які аспекти перформативного мистецтва мають науковий вектор та потребують дослідницьких процедур. 4. Які наукові аспекти актуальні для мистецтва балетмейстера 5. У чому особливості навчання мистецтву в академічному процесі ЗВО?	<i>Завдання:</i> 1. Робота в малих групах. Кожна група обирає свою проблему для обговорення. Потрібно привести якомога більше аргументів на користь «своїх» теорій. Під час суперечливих поглядів долучати III. 2. Наведіть приклади стосовно змісту галузі знань В «Культура, мистецтво і гуманітарні науки». Чи є між ними зв'язок – кейси для підтвердження. 3. Навести аргументи щодо особливостей академічного процесу у викладанні мистецтва танцю. 4. Представити основні поняття, категорії, терміни мистецтвознавства і мистецької педагогіки, які актуальні для мистецтва танцю. Готуємось до ділової гри-колоквиуму.	Попередня підготовка до першого практичного заняття. Робота в малих групах – На прак. занятті

	6.Що може стати предметом дослідження мистецтва танцю? Як ви розумієте зміст поняття <i>хореологія</i>? 8.Що може бути предметом дослідницького погляду в академічному процесі навчання хореографії і різновіковими категоріями юних танцюристів.	Скористуйтеся монографією О.Ребрової з переліку рекомендованої літератури, зокрема, з розділу «Глосарій». Подумати та аргументувати проблему, яка може бути вам цікава для наукового пошуку в галузі постановки танцю.	
Тема 2. Хореографічне мистецтва як предмет наукового дослідження <i>Дискусія «Хореографія: наука-мистецтво-творчість-освіта-життєві реалії».</i>	Питання для дискусії: Питання, що обговорюються: 1. Що таке методологія дослідження? 2. Теорія, концепції, парадигми, поліпарадигмальність – як змістовий ґрунт методології науки. 3. Наукові підходи – атрибути методології. 4. Наукові підходи у мистецтвознавстві, зокрема в хореології. 5. Міждисциплінарність в контексті методології культури, мистецтва і гуманітарних наук. 6. Принцип – як керування до діяльності в дослідницькому та творчому процесах.	Завдання: 1.Підготувати теоретичний матеріал за темою 2 та проблематики самостійного пошуку відповідно до теми 2. 2.Ознайомтеся з працею С.Шипа). Методологія музикознавства (2020) з переліку рекомендованої літератури. 4.Оберить актуальні наукові підходи до вашого дослідження, творчого проєкту. Наведіть приклади (кейси), як в освітньому /творчому постановочному процесі реалізуються наукові підходи, принципи. Результати доповіді на практичному занятті	До наступного практичного заняття
Тема 3. Загальнонаукові теоретичні методи дослідження. <i>Вирішення практичних завдань «Застосування загальнотеоретичних методів дослідження в</i>	Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком: 1. Сутність теоретичних методів дослідження в загальнонауковому розумінні. 2. Класифікація теоретичних методів дослідження	Завдання. 1.Опрацювати теоретичний матеріал з теми 3. Скористатися Навчально-методичним посібником О.Ребрової з переліку рекомендованої літератури.	До наступного практичного заняття

навчанні та самоосвіті	3. Схарактеризуйте кожний з методів (аналіз, синтез, індукція, дедукція, порівняння, класифікація, абстрагування, моделювання тощо). 4. Екстраполяція теоретичних методів дослідження до проблем хореографії. 5. Наведіть приклади практичного застосування окремих теоретичних методів у навчанні мистецтва танцю. Продемонструйте, яким чином в роботі над інтерпретацією конкретної танцювальної композиції застосовувався потенціал теоретичних методів дослідження.	2. Підготувати конкретні практичні кейси застосування означених методів в процесі самостійної роботи над хореографічної композиції. 3. Наведіть приклади застосування теоретичних методів в академічному процесі з інших дисциплін, що мають міждисциплінарні зв'язки з хореографічними дисциплінами.	
Тема 4. Застосування теоретичних методів у галузі мистецької освіти <i>Круглий стіл «Мистецька/хореографічна освіта як проблема дослідження»</i>	<i>Проведення засідання круглого столу на кшталт конференції.</i> 1. Якими є найголовніші дослідницькі методи культурології, мистецтвознавства, як вони застосовані в наукових та теоретичних розробках з хореографії. 2. Які методи застосовуються з метою: розширення художнього світогляду, усвідомлення особливостей мови мистецтва; ідентичності національної мистецької спадщини; 3. Які методи є актуальними для створення драматургії	<i>Завдання.</i> 1. Підготувати теоретичний матеріал до теми 4, скориставшись літературою з переліку обов'язкової (О.Реброва, С.Шип). 2. Опрацювати відповідні методи в контексті творчовиконавської хореографічної Діяльності (за видами), що передбачено завданнями до самостійної роботи. 3. <i>Презентації дослідницького есе:</i> Дослідницькі методи	До наступного практичного заняття

	розкриття творчої ідеї та хореографічного образу. 4. Якими є види аналізу в хореології, наведіть конкретні приклади. 5. З якою метою і яким чином застосовується жанрово-стильовий аналіз танцювального твору. 6. Які методи доцільні для методики викладання фахових хореографічних дисциплін.	галузі культури і мистецтва. Написати есе, підготувати доповідь відповідно до теми 4. Можливе застосування виконавського показу та презентації. 4. Підготуватися до виступу на конференції. Результати доповісти на практичному занятті	
Тема 5. Дослідницькі методи мистецтвознавства та культурології. Тренінг: «Аргументація дослідницької траєкторії»	<i>Участь у тренінгу передбачає підготовку хз таких питань:</i> 1. Якими є основні правила опрацювання наукових джерел та застосування результатів в академічних творах 2. Якими є наочні методи представлення результатів дослідницької роботи. 3. Якими є особливості академічної доброчесності в мистецькій творчості. 4. Що означає парафраз у хореографічному мистецтві. Як це кореспондується з правилами застосування парафраз в роботі з науковими джерелами. 5. Поліхудожність як методико-викладацький ресурс в методиці роботами над постановкою танцю. 6. Через які атрибути виявляється особливість	<i>Завдання:</i> 1. Опрацювати самостійно матеріал за темою 5: 2. Представити результати опрацювання наукових джерел та застосування їх результатів за правилами наукової етики. Зробити 2 конкретних приклади з ознайомленням джерел із додаткового переліку рекомендованої літератури, зокрема, іноземною мовою. 3. Оформити джерела за АРА. 4. Добрати художньо-ілюстративний матеріал як методичний ресурс роботи над образами хореографічних творів, їх інтерпретації .	До наступного практичного заняття

		мистецьких творів і що стає предметом художньо-аналітичного процесу в мистецтві балетмейстера.	5. Підготувати конкретні приклади застосування міждисциплінарності та поліхудожності для мистецького дослідження і методичної роботи з постановки танцю за визначений образ. Результати роботи представити у вигляді презентації. Організувати кейси з таких груп методів:	
Тема 6. Дослідження педагогічного потенціалу хореографічного мистецтва та його застосування у хореографічно-постановочній діяльності. Дискусія : Хореографічний твір як культурний артефакт і відображення життєвих реалій	6.	<i>Перша частина. Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком.</i> 1. Сутність та завдання практичних методів методів в роботі над дослідницькою проблемою. 2. Надати пояснення з аргументацією щодо використання практичних методів в хореографічному навчання та постановки танців на конкретному прикладі. <i>Друга частина. Проведення тренінгу із застосування емпіричних/практичних методів.</i> 1. Розробка питальника за заданою проблемою 2. Добір емпіричних методів в контексті	<i>Завдання.</i> 1. Підготувати теоретичний матеріал з теми 6. 2. Підготувати матеріал для самостійної роботи за темою 6 – Методичні аспекти мистецької педагогіки та їх втілення у постановочну діяльність балетмейстера. викладацьку практику. 3. Розробити перелік питань з теми дослідження для здобувачів, викладачів; 4. Здійснити спостереження за освітнім процесом навчання фахової виконавської дисципліни і	До наступного практичного заняття

	магістерського дослідження. 3. Заповнення анкети викладача. 4. Розробка власної анкети. 5. Заповнення тестових завдань викладача. 6. Представлення результатів спостережень за освітнім процесом з постановки танцю.	підготувати узагальнення щодо результатів спостереження за освітнім хореографічним процесом. Результати роботи представити у вигляді доповідей, презентації, взяти участь в тренінгу з застосування емпіричних методів.	

Індивідуальні навчально-дослідні завдання (ІНДЗ)

№ з/п	Завдання:	кількість годин
	Презентація ідеї дослідницької пропозиції (магістерська робота: творчий проєкт) з обґрунтуванням актуальності проблеми: доповідь, тези, виступ на конференції, підготовка статті до друку, представлення художньо-ілюстративного матеріалу.	10
Усього		10
№ з/п	Тематика (за вибором) у випадку представлення кількох завдань	Кількість годин
1	Актуальність теми дослідження магістерської роботи з наведенням доказів та визначених суперечностей, визначених для творчого проєкту.	
2	Представлення методологічної бази магістерської роботи (творчий проєкт) з окресленням наукових підходів та принципів.	
3	Наведення міждисциплінарності дослідницької проблематики, її обґрунтування через коло основних та споріднених категорій	
4	Розробка художньо-методичного матеріалу задля розв'язання проблем дослідження	

5	Презентація постулатів мистецької педагогіки в контексті магістерської роботи (творчий проєкт).	
6	Презентація застосування методів музикознавства, її методології у розв'язанні завдань магістерського дослідження	
	Разом	10

ЗДОБУВАЧ ПРИ ВИКОНАННІ ІНДЗ ПОВИНЕН ДОТРИМУВАТИСЯ ПРИНЦИПІВ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ, НЕ ДОПУСКАТИ АКАДЕМІЧНИЙ ПЛАГІАТ.

Академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості), та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без відповідного посилання (відповідно до ст. 69 Закону України «Про вищу освіту»).

Види академічного плагіату:

- копіювання;
- перефразування;
- компіляція;
- використання інформації (факти, ідеї, формули, числові значення тощо) з джерела без посилання на це джерело;
- подання як власних робіт (тез, аналітичних звітів, письмових робіт, есеїв тощо), виконаних на замовлення іншими особами, у тому числі робіт, стосовно яких справжні автори надали згоду на таке використання.

Критерії оцінювання за різними видами роботи

Вид роботи	Бали	Критерії
Практичні заняття	0	Магістрант є пасивним учасником практичних занять, спостерігає за роботою інших, не втручається в обговорення та дискусію.
	1-2	Магістрант проявляє дієвість, підготовленість до практичного заняття, відповідає на запитання,

		проте не є ініціатором; відповіді переважно вірні, але участі в дискусіях не бере.
	3-5	Магістрант бере активну участь у практичному занятті, ініціативне висловлює власні міркування, наводить доцільні приклади; активно вступає в дискусію, виявляє творче ставлення та зацікавлення проблемою, що обговорюється.
Самостійна робота	0	Завдання не виконано
	1-2 бали	Завдання виконано формально, без власних роздумів
	3-5 балів	Відповіді на запитання правильні, повні, обґрунтовані, логічно побудовані
Презентація ідеї дослідницької пропозиції (магістерська робота: творчий проєкт) з обґрунтуванням актуальності проблеми: доповідь, тези, виступ на конференції, підготовка статті до друку, представлення художньо-ілюстративного матеріалу.	0	Завдання не виконано;
	1-3	Завдання виконано формально з репродуктивним підходом;
	4-7	Завдання виконано вірно, змістово, разом з тим, надано аргументовані докази, разом з тим без творчого підходу.
	8-10	Завдання виконано з творчим підходом; студент проявляє зацікавлене ставлення до завдання; застосовує інтеграцію знань та елементи міждисциплінарності.
Контрольне модульне тестування	0-4	Відсутність помилкових відповідей, або їх наявність поодиноких вірних відповідей
	5-8	Велика кількість помилкових відповідей (до 80%)
	9-12	Значна кількість помилкових відповідей (до 60%)
	13-17	Незначна кількість помилкових відповідей (до 45%)
	18-20	Відсутність помилкових відповідей, або їх дуже незначна кількість (до 15%)

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗА ВСІМА ВИДАМИ КОНТРОЛЮ
(скорочена версія, повна версія представлена в РПНД)

Сума балів	Критерії оцінки
------------	-----------------

Відмінно (90-100 A)	Здобувач виявляє особливі творчі здібності, уміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, уміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили
Добре (82-89 B)	Здобувач вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна
Добре (74-81 C)	Здобувач вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; загалом самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок.
Задовільно (64-73 D)	Здобувач відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.
Задовільно (60-63 E)	Здобувач володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні
Незадовільно (35-59 FX)	Здобувач володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу

Засоби діагностування результатів навчання

Для навчальної дисципліни «Методологія і методи досліджень мистецької педагогіки та освіти» навчальним планом передбачено підсумковий контроль у формі **заліку**. Кількість балів, необхідних для заліку (не менше 60), студент отримує під час участі у практичних заняттях, виконання всіх видів самостійної роботи.

Оцінювання: індивідуальне опитування, колективна співбесіда, перевірка виконання практичних завдань, презентація результатів аналітичної роботи, виступ на конференції, тестування.

Демонстрування результатів навчання: дискусія, усні доповіді, робота в парах, тренінг, презентація результатів самостійної роботи, презентації наукового апарату дослідження, аналіз художнього матеріалу в педагогічно-методичній проєкції, розробка анкет тощо.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Для заліку:

Поточний контроль (практичні заняття, самостійна робота, контрольні модульні роботи тощо)		ІНДЗ	Сума
Теми	Бали	0-20	0–100
Тема1	0 –10		

Тема 2	0 –12
Тема 3	0 –12
Тема 4	0 –12
Тема 5	0 –12
Тема 6	0 –12
Контрольне тестування	0 –10

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку
90 – 100	A	зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Рекомендовані джерела інформації

1. Андрощук, Л. (2024). Досвід створення пластичної трансформаційної вистави «Метаморфози» на основі дослідження архетипу Богині-Матері. Актуальні питання гуманітарних наук. Вип. 80, том 1. С. 34-40.
2. Благова, Т. Хореографічна освіта в Україні у структурі спеціалізованих навчальних закладів 20-х рр. XX ст. *Молодь і ринок № 1 (209)*. С.81-87.
3. Козинко, Л. (2023). Архетипи української культури в балетмейстерській спадщині Павла Вірського. *Dance Studies.Vol.6.1*. Р. 8-19.
4. Пархоменко, О.М. (2024). Інтеграція креативних підходів до виконавсько-сценічної майстерності магістрів-хореографів у процесі фахової підготовки: теоретичний аспект. Наукові записки НДУ ім. М. Гоголя. 2. С.101-107.
5. Реброва О.Є. Методологія і методи досліджень педагогіки мистецтва. Навчально-методичний посібник. 3 вид. перероб і доп. Одеса, Університет Ушинського, 2023. 140 с.
6. Реброва, О.Є. Теоретичне дослідження художньо-ментального досвіду в проекції педагогіки мистецтва: [монографія]. Друге видання, перероб. і доп. Одеса, ПНПУ імені К.Д. Ушинського, 2023. 310 с.
7. Реброва, О., Линенко, А., Реброва, Г. Індивідуальне навчально-творче завдання у професійній підготовці здобувачів вищої освіти мистецьких та мистецько-педагогічних спеціальностей. Педагогічні науки : теорія, історія, інноваційні технології, 2022, 3 (117), 273–288.
8. Ростовська, Ю. О. (2023). Формування виконавсько-сценічної майстерності майбутніх фахівців з хореографії у закладах вищої освіти України. *Наукові записки. Серія «Психолого-педагогічні науки» (Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя) / за заг. ред. В. В. Бурназової. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя. 2. С. 142-147.*

9. Шип С.В. Методологія музикознавства. Постановка проблеми та основні поняття. Науковий вісник Національної музичної академії України імені П.І. Чайковського. Вип 129. Київ, 2020. С. 9-25.
10. Шип С. В. Теорія художніх стилів : Монографія / С.В. Шип. – Суми : ФОП Цьома С.П., 2023. 138 с.
11. Реброва, О.Є., Реброва, Г.О. (2024). Потенціал емплаурмент педагогіки у професійній підготовці майбутніх викладачів музичного мистецтва і хореографії . Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології, 1-2 (135-136).
<https://pedscience.sspu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/04/реброва.pdf>
12. Gayle Kassing, Danielle Jay-Kirschenbaum, Danielle Mary Jay. () Dance Teaching Methods and Curriculum Design: Comprehensive K-12 Dance Education). Human Kinetics. 20

Допоміжна

1. Реброва О.Є., Ключова С.Д. (2020). Чинники розвитку інституту академічної доброчесності. Академічна доброчесність: виклики сучасності : збірник наукових есе учасників дистанційного етапу наукового стажування для освітян (Республіка Польща, Варшава, 10.08 – 18.09.2020) / Польсько-українська фундація «Інститут Міжнародної Академічної та Наукової Співпраці», Духовна Академія Університету Кардинала Стефана Вишинського, Фундація ADD. – Варшава, 2020. – С. 125-129..

https://www.iiasc.org/wp-content/uploads/2020/10/iiasc_academic_integrity_09_2020.pdf

2. Реброва О.Є. Художньо-естетичні інновації мистецької освіти в підготовці майбутніх учителів музичного мистецтва і хореографії. Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К.Д.Ушинського: ПНПУ імені К. Д. Ушинського, 2019. 4. С.13-25.

Реброва, О., Хе Цзіні. Теоретична модель художньо-проектувального досвіду майбутніх учителів музичного мистецтва. Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К.Д.Ушинського: ПНПУ імені К. Д. Ушинського. №2. С.59-67.

3. Olga Oleksiuk, Olena Rebrova, Olga Mikulinska. Dramatic Hermeneutics As a Perspective Technology In the Artistic Education Journal of History Culture and Art Research Say 3 (2019). (Web of Science Core Collection).

4. Rebrova, O., Oleksiuk, O., Batiuk, N., & Rebrova, H. (2020). Value Intentions in Future Art Teachers' Professional Training. Journal of History Culture and Art Research, 9(3), 1-16. doi: <http://dx.doi.org/10.7596/taksad.v9i3.2714>

5. Куліш, Я. О. (2019). *Фестивальна діяльність як різновид неформальної освіти студентів журналістських спеціальностей*. Отримано з Київський університет імені Бориса Грінченка: https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/nmc.nd/student_nauka/2018-2019/zhum_roboty/03.pdf

Інформаційні ресурси

1. Міністерство освіти і науки України: URL : <http://www.mon.gov.ua>
2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського : URL : <http://www.nbuv.gov.ua/>
3. Одеська національна наукова бібліотека : URL : <http://odnb.odessa.ua/>.
4. Бібліотека Університету Ушинського : URL : <https://library.pdpu.edu.ua/>

